

Περίληψη εγχειριδίου κατάρτισης για γυναίκες επιχειρηματίες

ΕΛΛΑΔΑ

WP2

ΓΥΝΑΙΚΕΣ
ERASMUS + ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
womenin-project.eu
2022-1-ES01-KA220-VET-000085791

Αυτό το έργο διατίθεται με άδεια χρήσης Creative Commons Attribution
4.0 International License.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

1. ΠΛΑΤΣΙΟ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	5
2. ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ	9
3. ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΑΠΟ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ.....	12
4. ΠΟΡΟΙ ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ.....	15
5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	16
6. ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΤΕ ΤΑ ΤΟΠΙΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ.....	17
6.1. ΚΥΠΡΟΣ.....	17
6.2. ΙΤΑΛΙΑ.....	19
6.3. ΟΛΛΑΝΔΙΑ	20
6.4. ΙΣΠΑΝΙΑ.....	21
6.5. ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ	23
6.6. ΠΟΛΩΝΙΑ.....	24

Αποποίηση ευθύνης:

Το παρόν έγγραφο επικεντρώνεται ειδικά στο πλαίσιο της Ελλάδας όσον αφορά τη γυναικεία επιχειρηματικότητα, παρέχοντας δεδομένα, πόρους και συστάσεις σχετικά με τις γυναίκες επιχειρηματίες στην Ελλάδα. Ενώ περιλαμβάνεται μια σύντομη περίληψη για τις άλλες χώρες της κοινοπραξίας, για πρόσβαση σε πλήρες υλικό σχετικά με τη γυναικεία επιχειρηματικότητα σε διάφορες περιοχές, σας συνιστούμε να συμβουλευτείτε το "Εγχειρίδιο κατάρτισης για γυναίκες επιχειρηματίες" που παρέχεται από το WOMENIN. Το εγχειρίδιο αυτό προσφέρει μια βαθιά και λεπτομερή επισκόπηση της κατάστασης της γυναικείας επιχειρηματικότητας διεθνώς, παρέχοντας πολύτιμες πληροφορίες για τις γυναίκες επιχειρηματίες σε διάφορα μέρη της Ευρώπης.

1. ΠΛΑΪΣΙΟ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Το τοπίο της γυναικείας επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα υφίσταται μια μετασχηματιστική αλλαγή, η οποία χαρακτηρίζεται από τη σημαντική αύξηση του αριθμού των γυναικών που επιχειρούν και ιδρύουν τις δικές τους επιχειρήσεις. Αξιοποιώντας στοιχεία της Παγκόσμιας Τράπεζας, η Ελλάδα ξεχωρίζει στην Ευρώπη με ένα αξιοσημείωτο ποσοστό αυτοαπασχόλησης μεταξύ των γυναικών, που έφτασε το 29,50% το 2016, σε αντίθεση με τον ευρωπαϊκό μέσο όρο του 11,80%. Αυτή η έξαρση της επιχειρηματικής δραστηριότητας μεταξύ των γυναικών όχι μόνο συνέβαλε στην οικονομική τους ανεξαρτησία, αλλά έπαιξε επίσης καθοριστικό ρόλο στην προώθηση της τοπικής οικονομικής ανάπτυξης και στην προώθηση της δημιουργίας θέσεων εργασίας.

Μια ανάλυση της ηλικιακής κατανομής των γυναικών επιχειρηματιών στην Ελλάδα, όπως αναφέρεται από τον ΟΟΣΑ, αποκαλύπτει μια διαφορετική δημογραφική εμπλοκή στην επιχειρηματικότητα. Περίπου το 6% των αυτοαπασχολούμενων είναι νέοι, γεγονός που υποδηλώνει την ενεργό συμμετοχή των νεότερων γυναικών σε επιχειρηματικές προσπάθειες. Επιπλέον, η πλειονότητα των γυναικών επιχειρηματιών εμπίπτει στην ηλικιακή ομάδα 30-49 ετών, αποτελώντας περίπου το 51% του αυτοαπασχολούμενου γυναικείου πληθυσμού. Αυτή η ποικιλόμορφη ηλικιακή εκπροσώπηση υπογραμμίζει τον περιεκτικό χαρακτήρα της γυναικείας επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα, που φιλοξενεί άτομα σε διάφορα στάδια της ζωής τους.

Η εκπαίδευση αναδεικνύεται ως σημαντικός προσδιοριστικός παράγοντας της επιχειρηματικής δέσμευσης των γυναικών στην Ελλάδα. Αντλώντας στοιχεία από την έκθεση Global Entrepreneurship Monitor (GEM), ένα σημαντικό ποσοστό των γυναικών επιχειρηματιών διαθέτει τίτλους τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Συγκεκριμένα, το 36,7% των γυναικών επιχειρηματιών έχει ολοκληρώσει την τριτοβάθμια εκπαίδευση, ενώ ένα επιπλέον 41,2% έχει ολοκληρώσει την ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Αυτή η έμφαση στο μορφωτικό επίπεδο υπογραμμίζει τον καθοριστικό ρόλο της εκπαίδευσης στον εφοδιασμό των γυναικών με τις απαιτούμενες δεξιότητες και γνώσεις για να περιηγηθούν στις πολύπλοκες πτυχές της επιχειρηματικότητας.

Η κατανόηση της αστικής κατάστασης των γυναικών επιχειρηματιών παρέχει πολύτιμες πληροφορίες για την κοινωνικοοικονομική δυναμική τους. Παρόλο που τα πρόσφατα στοιχεία σχετικά με την οικογενειακή κατάσταση είναι ελάχιστα, μια παλαιότερη μελέτη των Iakovidou et al. (2012) δείχνει ότι η σημαντική πλειοψηφία (84,3%) των γυναικών επιχειρηματιών στην Ελλάδα είναι

παντρεμένες, ενώ ένα μικρότερο ποσοστό ήταν παντρεμένες στο παρελθόν (9,8%). Αυτή η κατανομή της οικογενειακής κατάστασης υποδηλώνει ότι η επιχειρηματικότητα μεταξύ των γυναικών δεν περιορίζεται σε συγκεκριμένα δημογραφικά τμήματα, αλλά μάλλον περιλαμβάνει παντρεμένα άτομα που αναζητούν οικονομική αυτονομία και επαγγελματική ολοκλήρωση.

Η πρόσβαση στην επιχειρηματική εκπαίδευση και κατάρτιση αναδεικνύεται σε κρίσιμο παράγοντα διευκόλυνσης της συμμετοχής των γυναικών στην επιχειρηματικότητα. Τα ευρήματα της έκθεσης GEM υπογραμμίζουν ότι ένα σημαντικό ποσοστό των γυναικών επιχειρηματιών στην Ελλάδα έχει λάβει επίσημη (21,4%) ή άτυπη (36,1%) εκπαίδευση ή κατάρτιση σε θέματα επιχειρηματικότητας. Αυτή η έμφαση στις εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες υπογραμμίζει τη σημασία του εφοδιασμού των γυναικών με τις απαραίτητες γνώσεις και δεξιότητες ώστε να περιηγηθούν αποτελεσματικά στο επιχειρηματικό τοπίο.

Η ψηφιοποίηση αποτελεί κρίσιμο παράγοντα για την επιχειρηματική ανάπτυξη και την καινοτομία στο σύγχρονο επιχειρηματικό τοπίο. Εκθέσεις από διάφορες πηγές, όπως το "Βαρόμετρο Γυναικείας Επιχειρηματικότητας Ελλάδα 2020" και η έρευνα Ευρωβαρόμετρο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ρίχνουν φως στις τάσεις ψηφιοποίησης μεταξύ των γυναικών επιχειρηματιών στην Ελλάδα. Σημαντικό ποσοστό (48,8%) των γυναικών επιχειρηματιών αξιοποιεί τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για την προώθηση των επιχειρήσεων, ενώ δραστηριότητες ηλεκτρονικού εμπορίου ακολουθεί το 25,2% των γυναικών επιχειρηματιών. Παρά τα βήματα αυτά, εξακολουθούν να υπάρχουν προκλήσεις στην ψηφιακή υιοθέτηση, με τις περιορισμένες γνώσεις και τους πόρους να αναφέρονται ως κύρια εμπόδια.

Η διεθνοποίηση αποτελεί μια πολλά υποσχόμενη οδό για την επέκταση της εμβέλειας και του αντίκτυπου των επιχειρήσεων που διευθύνονται από γυναίκες. Ωστόσο, οι εκθέσεις από το "Βαρόμετρο Γυναικείας Επιχειρηματικότητας Ελλάδα 2020" και η έκθεση GEM αναδεικνύουν μέτρια επίπεδα διεθνούς δραστηριοποίησης των γυναικών επιχειρηματιών στην Ελλάδα. Μόνο ένα μικρό ποσοστό (6,8%) των γυναικών επιχειρηματιών εξάγει τα προϊόντα ή τις υπηρεσίες του, γεγονός που αντανάκλα την περιορισμένη συμμετοχή στις παγκόσμιες αγορές. Η αντιμετώπιση των εμποδίων στη διεθνοποίηση, όπως η πρόσβαση σε δίκτυα και πληροφορίες για την αγορά, παραμένει επιτακτική ανάγκη για την πλήρη αξιοποίηση του δυναμικού των γυναικών επιχειρηματιών στην Ελλάδα.

Η ανάλυση παρέχει πολύτιμες πληροφορίες σχετικά με τις επαγγελματικές προτιμήσεις και τα πρότυπα των γυναικών επιχειρηματιών στην Ελλάδα. Τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ) για το τρίτο τρίμηνο του 2021 αποκαλύπτουν την εξέχουσα θέση τομέων όπως οι Δραστηριότητες παροχής καταλύματος και υπηρεσιών εστίασης, το Χονδρικό και λιανικό εμπόριο και η Υγεία και κοινωνική εργασία στη γυναικεία απασχόληση. Οι τομείς αυτοί λειτουργούν ως βασικοί μοχλοί οικονομικής δραστηριότητας και δημιουργίας θέσεων εργασίας, αναδεικνύοντας τους ποικίλους δρόμους που είναι διαθέσιμοι για τις επιχειρηματικές προσπάθειες των γυναικών.

Η πρόσβαση στη χρηματοδότηση αποτελεί μόνιμη πρόκληση για τις γυναίκες επιχειρηματίες στην Ελλάδα, παρά τις συντονισμένες προσπάθειες για την ενίσχυση της χρηματοπιστωτικής ένταξης. Πρωτοβουλίες, όπως αυτές που ηγείται η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα (ΕΤΕ) και περιφερειακά προγράμματα, όπως το "Πρόγραμμα στήριξης γυναικών επιχειρηματιών" στην Κρήτη, στοχεύουν στην παροχή στοχευμένης χρηματοδοτικής βοήθειας και πόρων σε επιχειρήσεις που διοικούνται από γυναίκες. Ωστόσο, εμπόδια όπως οι περιορισμένες εξασφαλίσεις και τα γραφειοκρατικά εμπόδια εμποδίζουν την πρόσβαση των γυναικών σε εξωτερική χρηματοδότηση, γεγονός που καθιστά αναγκαίες περαιτέρω παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση των συστημικών προκλήσεων.

Η θεσμική στήριξη και οι παρεμβάσεις πολιτικής διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην προώθηση ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος για τη γυναικεία επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα. Πρωτοβουλίες όπως το πρόγραμμα "Υποστήριξη και προώθηση της γυναικείας επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα" υπό την ηγεσία του ελληνικού Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και η ίδρυση του "Κέντρου Γυναικείας Επιχειρηματικότητας" από την Εθνική Τράπεζα της Ελλάδος υπογραμμίζουν τη δέσμευση για την καλλιέργεια ενός ευνοϊκού οικοσυστήματος για τις γυναίκες επιχειρηματίες. Επιπλέον, οργανισμοί όπως το Κέντρο Ερευνών για την Ισότητα των Φύλων διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην προώθηση της ένταξης των φύλων και στην υποστήριξη μεταρρυθμίσεων πολιτικής για την αντιμετώπιση των ανισοτήτων μεταξύ των φύλων στον τομέα της επιχειρηματικότητας.

Οι κοινωνικές δεξιότητες αναδεικνύονται σε κρίσιμους παράγοντες που καθορίζουν την επιχειρηματική επιτυχία, με χαρακτηριστικά όπως η δημιουργικότητα, η προσαρμοστικότητα, η αποτελεσματική επικοινωνία και η ηγεσία να διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην πλοήγηση στο επιχειρηματικό ταξίδι. Αναγνωρίζοντας τη σημασία αυτών των δεξιοτήτων, πρωτοβουλίες όπως αυτές που ηγείται το Κέντρο Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας της Αθήνας τονίζουν τη σημασία

της προώθησης ενός υποστηρικτικού περιβάλλοντος που καλλιεργεί αυτές τις ικανότητες μεταξύ των γυναικών επιχειρηματιών.

Οι τεχνικές συλλογής δεδομένων περιλαμβάνουν μια πολύπλευρη προσέγγιση, συνδυάζοντας μεθοδολογίες μέτρησης, παρατήρησης, αναζήτησης και ανάλυσης για τη συλλογή ολοκληρωμένων και αξιόπιστων δεδομένων. Το χρονικό πλαίσιο συλλογής και ανάλυσης καλύπτει περίπου τέσσερις εβδομάδες, αντανakλώντας την αυστηρή διαδικασία που απαιτείται για την επαλήθευση και τη σύνθεση δεδομένων από διαφορετικές πηγές.

Τα εργαλεία για την ενίσχυση της γυναικείας επιχειρηματικότητας στην Ελλάδα περιλαμβάνουν μια σειρά πρωτοβουλιών που αποσκοπούν στην αντιμετώπιση των συστημικών εμποδίων και στην ενίσχυση των μηχανισμών στήριξης των γυναικών επιχειρηματιών. Οι νομοθετικές μεταρρυθμίσεις, τα προγράμματα πρόσβασης στη χρηματοδότηση και οι πρωτοβουλίες για την ανάπτυξη ικανοτήτων υπογραμμίζουν την πολύπλευρη προσέγγιση που υιοθετείται για την προώθηση της επιχειρηματικότητας χωρίς αποκλεισμούς λόγω φύλου.

Εκθέσεις από οργανισμούς όπως ο Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Ελλάδος και το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών παρέχουν πολύτιμες πληροφορίες για τις προκλήσεις και τους παράγοντες επιτυχίας που διαμορφώνουν τη γυναικεία επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα. Οι εκθέσεις αυτές χρησιμεύουν ως θεμελιώδεις πηγές για τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, τους ενδιαφερόμενους φορείς και τους οργανισμούς που επιδιώκουν να σχεδιάσουν παρεμβάσεις και πρωτοβουλίες βασισμένες σε στοιχεία για τη στήριξη των γυναικών επιχειρηματιών.

Οι μηχανισμοί χρηματοδοτικής στήριξης, συμπεριλαμβανομένων εκείνων της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων, της πρωτοβουλίας χρηματοδότησης γυναικών επιχειρηματιών (We-Fi) και του προγράμματος COSME, διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο στην παροχή πρόσβασης των γυναικών επιχειρηματιών σε κεφάλαια, καθοδήγηση και πόρους που είναι απαραίτητοι για την ίδρυση και την ανάπτυξη επιχειρήσεων. Οι περιφερειακές πρωτοβουλίες και η υποστήριξη από μη κυβερνητικές οργανώσεις συμπληρώνουν περαιτέρω αυτές τις προσπάθειες, δημιουργώντας ένα ευνοϊκό περιβάλλον για τη γυναικεία επιχειρηματικότητα σε τοπικό επίπεδο.

Συμπερασματικά, ενώ η γυναικεία επιχειρηματικότητα στην Ελλάδα έχει σημειώσει σημαντικά βήματα προόδου τα τελευταία χρόνια, παραμένουν επίμονες προκλήσεις σε τομείς όπως η πρόσβαση στη χρηματοδότηση, η ψηφιοποίηση και η διεθνοποίηση. Ωστόσο, μέσω συνεργατικών προσπαθειών

από κυβερνητικές υπηρεσίες, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και οργανισμούς υποστήριξης, η Ελλάδα στοχεύει στη δημιουργία ενός επιχειρηματικού οικοσυστήματος χωρίς αποκλεισμούς που θα ενδυναμώνει τις γυναίκες επιχειρηματίες, θα προωθεί την οικονομική ανάπτυξη και θα προωθεί την ισότητα των φύλων. Αξιοποιώντας ένα ευρύ φάσμα εργαλείων, πρωτοβουλιών και πόρων, η Ελλάδα επιδιώκει να ξεκλειδώσει το πλήρες δυναμικό των γυναικών επιχειρηματιών, προωθώντας την καινοτομία, τη δημιουργία θέσεων εργασίας και τη βιώσιμη ανάπτυξη στη χώρα.

2. ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΟΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Οι γυναίκες επιχειρηματίες στην Ελλάδα αντιμετωπίζουν πολλές προκλήσεις που εμποδίζουν την επιτυχία και την ανάπτυξή τους στο επιχειρηματικό τοπίο:

- **Περιορισμένη πρόσβαση στη χρηματοδότηση:** Η πρόσβαση στη χρηματοδότηση αποτελεί σημαντικό εμπόδιο για τις γυναίκες επιχειρηματίες, ιδίως όσον αφορά την εξασφάλιση δανείων χωρίς επαρκείς εξασφαλίσεις. Ο περιορισμός αυτός περιορίζει την ικανότητά τους να επενδύουν στην επέκταση των επιχειρήσεων και σε καινοτόμα σχέδια, εμποδίζοντας τις ευκαιρίες ανάπτυξης.
- **Πολιτιστικά και κοινωνικά πρότυπα:** Οι παραδοσιακοί ρόλοι των φύλων και οι κοινωνικές προσδοκίες δίνουν προτεραιότητα στις οικογενειακές υποχρεώσεις έναντι των επιχειρηματικών επιδιώξεων, δημιουργώντας συγκρούσεις για τις γυναίκες επιχειρηματίες στο να αφιερωθούν πλήρως στις επιχειρήσεις τους.
- **Ανδροκρατούμενα επιχειρηματικά δίκτυα:** Η κυριαρχία των ανδρικών δικτύων στην Ελλάδα περιορίζει την πρόσβαση των γυναικών σε ζωτικούς πόρους, καθοδήγηση και επιχειρηματικές ευκαιρίες, παρεμποδίζοντας την επαγγελματική τους ανάπτυξη.
- **Έλλειψη προτύπων και εκπροσώπησης:** Η έλλειψη ορατών και επιτυχημένων γυναικών επιχειρηματιών επηρεάζει την αυτοπεποίθηση των επίδοξων επιχειρηματιών και διαωνίζει την αντίληψη ότι η επιχειρηματικότητα είναι κυρίως ανδροκρατούμενη.
- **Ρυθμιστικά και γραφειοκρατικά εμπόδια:** Η πλοήγηση σε πολύπλοκες γραφειοκρατικές διαδικασίες και κανονιστικές απαιτήσεις αποτελεί πρόκληση για τις γυναίκες επιχειρηματίες,

καθώς καταναλώνει χρόνο και πόρους που απαιτούνται για τις επιχειρηματικές δραστηριότητες.

- **Οικογενειακές ευθύνες και ισορροπία μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής:** Η εξισορρόπηση των οικογενειακών καθηκόντων με τις επιχειρηματικές απαιτήσεις αποτελεί σημαντική πρόκληση, που συχνά οδηγεί σε περιορισμούς χρόνου και ενέργειας.
- **Περιορισμένη πρόσβαση σε υπηρεσίες υποστήριξης επιχειρήσεων:** Οι γυναίκες επιχειρηματίες αντιμετωπίζουν εμπόδια στην πρόσβαση σε εξατομικευμένες υπηρεσίες υποστήριξης που έχουν σχεδιαστεί για να καλύπτουν τις μοναδικές τους ανάγκες, εμποδίζοντας την ικανότητά τους να αποκτήσουν βασικές δεξιότητες και γνώσεις για την επιχειρηματική επιτυχία.
- **Προκατάληψη και διακρίσεις λόγω φύλου:** Οι επίμονες προκαταλήψεις και διακρίσεις λόγω φύλου στο επιχειρηματικό περιβάλλον επηρεάζουν τις ευκαιρίες των γυναικών επιχειρηματιών, την πρόσβαση σε χρηματοδότηση και την αξιοπιστία τους, υπονομεύοντας την επιχειρηματική τους πορεία.

Βέλτιστες πρακτικές και λύσεις που εφαρμόζονται στην Ελλάδα:

Διάφορες πρωτοβουλίες και συστάσεις αποσκοπούν στην αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων και στη στήριξη της ανάπτυξης των γυναικών επιχειρηματιών:

- **Ολοκληρωμένα προγράμματα χρηματοδότησης:** Ανάπτυξη στοχευμένων προγραμμάτων χρηματοδοτικής στήριξης αποκλειστικά για επιχειρήσεις που διοικούνται από γυναίκες, προσφέροντας δάνεια, επιχορηγήσεις και επιχειρηματικά κεφάλαια με απλοποιημένες διαδικασίες υποβολής αιτήσεων και συνεργασία μεταξύ χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και κυβερνητικών φορέων.
- **Εκπαίδευση και κατάρτιση στον τομέα της επιχειρηματικότητας:** Ενσωμάτωση της εκπαίδευσης σε θέματα επιχειρηματικότητας στα σχολικά προγράμματα, παροχή προγραμμάτων καθοδήγησης και συνεργασία με εμπειρογνώμονες του κλάδου για την ενίσχυση των επιχειρηματικών δεξιοτήτων και της νοοτροπίας των γυναικών.
- **Πλατφόρμες δικτύωσης και συνεργασίας:** Καθιέρωση εκδηλώσεων δικτύωσης, φόρουμ και πλατφορμών που διευκολύνουν τις συνδέσεις μεταξύ γυναικών επιχειρηματιών, επενδυτών και μεντόρων για την προώθηση των συνεργασιών και την ανταλλαγή πόρων.

- **Προσαρμοσμένες θερμοκοιτίδες και επιταχυντές:** Επέκταση της διαθεσιμότητας επιχειρηματικών θερμοκοιτίδων και επιταχυντών ειδικά προσαρμοσμένων στις επιχειρήσεις που διευθύνονται από γυναίκες, προσφέροντας καθοδήγηση, πόρους και ευκαιρίες δικτύωσης.
- **Διαφορετικότητα των φύλων στη λήψη αποφάσεων:** Προώθηση της ποικιλομορφίας των φύλων σε ηγετικές θέσεις και εταιρικά συμβούλια, ενθαρρύνοντας τους οργανισμούς να υιοθετήσουν πολιτικές που υποστηρίζουν την εκπροσώπηση και την ένταξη των γυναικών.
- **Στοχευμένα προγράμματα καθοδήγησης:** Ανάπτυξη προγραμμάτων καθοδήγησης που συνδέουν έμπειρους επιχειρηματίες με γυναίκες επιχειρηματίες, εστιάζοντας στην αντιμετώπιση συγκεκριμένων προκλήσεων και την παροχή συνεχούς καθοδήγησης.
- **Εκστρατείες ευαισθητοποίησης και εκπροσώπηση:** Εκκίνηση εκστρατειών ευαισθητοποίησης που αμφισβητούν τα κοινωνικά πρότυπα και στερεότυπα, ανάδειξη επιτυχημένων γυναικών επιχειρηματιών ως προτύπων και προώθηση της κάλυψης από τα μέσα ενημέρωσης που προβάλλουν διαφορετικές ιστορίες.
- **Συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα:** Προώθηση συνεργασιών μεταξύ κυβερνητικών φορέων, οργανισμών του ιδιωτικού τομέα, χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων και δικτύων γυναικών επιχειρηματιών για την από κοινού ανάπτυξη και εφαρμογή πρωτοβουλιών που υποστηρίζουν τις γυναίκες επιχειρηματίες.

Εντοπισμένοι κίνδυνοι:

Κατά την αναζήτηση λύσεων, είναι ζωτικής σημασίας να εξεταστούν και να μετριάστούν οι σχετικοί κίνδυνοι:

- **Οικονομικοί κίνδυνοι:** Η εξάρτηση από τα προσωπικά οικονομικά ή η αντιμετώπιση δυσκολιών στην εξασφάλιση χρηματοδότησης μπορεί να αυξήσει την οικονομική ευπάθεια.
- **Κίνδυνοι φήμης:** Η αμφισβήτηση των κοινωνικών προτύπων μπορεί να οδηγήσει σε αρνητικές αντιλήψεις ή αντιδράσεις, επηρεάζοντας την εικόνα της μάρκας και τις σχέσεις με τους ενδιαφερόμενους φορείς.
- **Συναισθηματικοί και ψυχολογικοί κίνδυνοι:** Η αντιμετώπιση των προκλήσεων μπορεί να συμβάλει στο άγχος και την εξουθένωση, καθιστώντας αναγκαία την ύπαρξη δικτύων υποστήριξης και στρατηγικών οικοδόμησης ανθεκτικότητας.

- **Κίνδυνοι δικτύου:** Η οικοδόμηση αξιόπιστων δικτύων είναι ζωτικής σημασίας, καθώς η εξάρτηση από περιορισμένα δίκτυα μπορεί να ενέχει κινδύνους εκμετάλλευσης ή αρνητικών επιρροών.
- **Νομικοί και κανονιστικοί κίνδυνοι:** Το περίπλοκο νομικό τοπίο μπορεί να θέσει εμπόδια στις επιχειρηματικές δραστηριότητες, απαιτώντας επαγρύπνηση και υπεράσπιση δίκαιων πολιτικών.
- **Κίνδυνοι της αγοράς:** Η ανάπτυξη προϊόντων που αμφισβητούν τους κανόνες του φύλου μπορεί να συναντήσει αντίσταση, απαιτώντας προσαρμοστικές στρατηγικές και εντοπισμό εξειδικευμένων θέσεων.
- **Κίνδυνοι ενσωμάτωσης εργασίας-ζωής:** Η εξισορρόπηση προσωπικών και επαγγελματικών ευθυνών μπορεί να επιβαρύνει τις σχέσεις και την ευημερία, απαιτώντας αποτελεσματική διαχείριση του χρόνου και όρια.
- **Κίνδυνοι ανταγωνισμού και κλιμάκωσης:** Ο αυξημένος ανταγωνισμός και οι προκλήσεις κλιμάκωσης μπορεί να απαιτήσουν στρατηγικές τοποθέτησης και ανάπτυξης.
- **Κίνδυνοι βιωσιμότητας:** Η διασφάλιση της οικονομικής σταθερότητας και η αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών και κοινωνικών επιπτώσεων είναι ουσιώδεις για τη μακροπρόθεσμη επιτυχία.

3. ΜΑΡΤΥΡΙΕΣ ΑΠΟ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ

Πραγματοποιήθηκε μια σειρά συνεντεύξεων με διάφορες γυναίκες επιχειρηματίες από διάφορες χώρες, παρουσιάζοντας τις διαφορετικές εμπειρίες και τα εγχειρήματά τους:

- **Ολλανδία:** Yuki Tessler, μια γιαπωνέζα επιχειρηματίας με έδρα τις Κάτω Χώρες, διευθύνει τη δική της επιχείρηση από το 2019, προσφέροντας εργαστήρια ιαπωνικής τέχνης και φιλοσοφίας. Αρχικά καθοδηγούμενη από τις απαιτήσεις της βίζας, η πορεία της προς την επιχειρηματικότητα πυροδοτήθηκε από τις μοναδικές της ιδιότητες και την εστίαση στον ιαπωνικό πολιτισμό, ιδιαίτερα στο "Kintsugi".
- **Κύπρος:** Η Christallena Poulli, μια επιχειρηματίας με έδρα την Κύπρο, ίδρυσε την CP Herbalist, μια εταιρεία περιποίησης δέρματος, με γνώμονα το πάθος της για τις θεραπευτικές

ιδιότητες της φύσης και τις ηθικές αξίες της ανατροφής της. Η CP Herbalist λειτουργεί εδώ και 5 χρόνια, με έμφαση στην ολιστική ευεξία και τις φυσικές θεραπείες. Τα επιτεύγματα της Roulli περιλαμβάνουν τη δημιουργία ενός φυσικού καταστήματος και την επέκταση στο διαδίκτυο, με σχέδια για την έναρξη λειτουργίας ενός εργοστασίου παραγωγής το 2025.

- **Πορτογαλία:** Paula Pereira διευθύνει την Kitlar, μια επιχείρηση σχεδιασμού, επίπλων και μόδας στη Mortágua της Πορτογαλίας. Ξεκινώντας αρχικά ως παράλληλο σχέδιο, το εγχείρημά της έγινε η πλήρης απασχόλησή της επί 24 χρόνια. Το πιο περήφανο επίτευγμα της Pereira είναι η κερδισμένη εμπιστοσύνη των πελατών, που είναι ζωτικής σημασίας για την ποιότητα των προϊόντων και των υπηρεσιών.

Η Rosa Mortágua είναι ιδιοκτήτρια και διευθύνει το Koala, ένα κατάστημα παιδικής μόδας που επεκτείνεται στην ανδρική και γυναικεία μόδα για πάνω από 20 χρόνια. Η επιχειρηματικότητά της προήλθε από την ανάγκη για σταθερό εισόδημα μετά το κλείσιμο του προηγούμενου χώρου εργασίας της. Η συμμετοχή της σε ένα πρόγραμμα κατάρτισης γυναικών βοήθησε στην αποκρυστάλλωση της επιχειρηματικής της ιδέας, παρέχοντας ευκαιρίες απασχόλησης σε άλλες γυναίκες.

- **Πολωνία:** Katarzyna Rak, μια έμπειρη επαγγελματίας με εμπειρία στο τηλεμάρκετινγκ και σε διευθυντικούς ρόλους, μεταπήδησε στην επιχειρηματικότητα, ιδρύοντας τη δική της εταιρεία κατάρτισης, Inspira Katarzyna Rak, τον Μάιο του 2020. Το υπόβαθρό της περιλαμβάνει μεταπτυχιακές σπουδές στη συμβουλευτική σταδιοδρομίας και την κατάρτιση, με συνεχή επιδίωξη να αποκτήσει μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών στην ψυχολογία για να ενισχύσει τις επιχειρηματικές της προσφορές.

Η κ. Sylwia Kostrzewa, μια άλλη αυτοαπασχολούμενη επιχειρηματίας, είναι ιδιοκτήτρια μιας εταιρείας κατάρτισης, αξιοποιώντας την εκτεταμένη εμπειρία της στην προώθηση, το μάρκετινγκ και την πρόσληψη προσωπικού. Με δέσμευση στην επαγγελματική ανάπτυξη, η Kostrzewa ξεκίνησε διάφορα μαθήματα και εκπαιδεύσεις, συμπεριλαμβανομένης της απόκτησης μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών στην ψυχολογία για να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητά της. Οι ιστορίες τους χρησιμεύουν ως έμπνευση για τις επίδοξες γυναίκες επιχειρηματίες που επιθυμούν να ξεκινήσουν τη δική τους επιχείρηση στην Πολωνία.

- **Ισπανία:** Γκαμπριέλα Γκόμεζ Γκουτιέρεζ, Ισπανίδα επιχειρηματίας, κάτοχος πτυχίου αρχιτεκτονικής από το Πολυτεχνείο της Βαλένθια (UPV) και ειδικός τεχνικός αρχιτέκτονας σε θέματα αρχιτεκτονικής και τεχνολογίας κτιρίων. Με πάνω από 20 χρόνια εμπειρίας στον

κατασκευαστικό τομέα, ξεκίνησε το επιχειρηματικό της ταξίδι πριν από τρία χρόνια, ιδρύοντας την Iniziateg, τη δική της κατασκευαστική εταιρεία. Το υπόβαθρο της Gutiérrez στη διαχείριση κατασκευών και την τεχνική αρχιτεκτονική την τοποθετεί ως διευθύντρια εκτέλεσης κατασκευών στην Iniziateg, αναδεικνύοντας την τεχνογνωσία και την ηγετική της ικανότητα στον κλάδο.

- **Ελλάδα:** Η κυρία Λαντίκα Ζωή, μια Ελληνίδα επιχειρηματίας, ξεκίνησε με θάρρος το εγχείρημά της στο βιβλιοπωλείο μετά από χρόνια πλοήγησης στα πεδία του μάρκετινγκ, των πωλήσεων και της εξυπηρέτησης πελατών. Απογοητευμένη από τους περιορισμούς της παραδοσιακής απασχόλησης και επιθυμώντας την αυτονομία, άρπαξε την ευκαιρία να ανοίξει το δικό της βιβλιοπωλείο πριν από τρία χρόνια, αγκαλιάζοντας την πρόκληση της επιχειρηματικότητας με αποφασιστικότητα και πάθος.

Η κ. Αναγνώστη Αλίκη-Αλεξάνδρα, με καταγωγή από την Ελλάδα, χάραξε την πορεία της ως επιχειρηματίας μετά από ένα ακαδημαϊκό ταξίδι γεμάτο μεταφραστικές και γλωσσικές σπουδές. Με γερές βάσεις που χτίστηκαν μέσα από τις σπουδές της στο Ιόνιο Πανεπιστήμιο και ένα μεταπτυχιακό στις κινεζικές σπουδές από πανεπιστήμια υψηλού κύρους, αξιοποίησε την τεχνογνωσία της για να καθιερωθεί ως πιστοποιημένη μεταφράστρια και ξεκίνησε την επιχειρηματική της πορεία με αυτοπεποίθηση και όραμα.

- **Ιταλία:** Stefania Giovannini, μια Ιταλίδα επιχειρηματίας, διαχειρίζεται με επιτυχία ένα bed and breakfast στο Pitigliano της Τοσκάνης εδώ και πέντε χρόνια και τώρα επιχειρεί να επεκτείνει την επιχείρησή της στη Σαρδηνία. Συνεργαζόμενη με μια ομάδα ταλαντούχων γυναικών σε όλη την Ιταλία, μεταφέρει την εστίασή της προς τον βιώσιμο και αργό τουρισμό, με στόχο να δημιουργήσει μια μοναδική εμπειρία συνδιαβίωσης πιο κοντά στη φύση.

Η Ramona Bavassano, μια άλλη Ιταλίδα επιχειρηματίας, ελεύθερη επαγγελματίας και ψυχολόγος, έχει αφιερώσει 28 χρόνια στην προώθηση καλύτερων εργασιακών περιβαλλόντων και σχέσεων μέσα σε ομάδες και οργανισμούς. Με έμφαση στη βιωσιμότητα, την υπευθυνότητα και τα ζητήματα φύλου, η Ramona συνεργάζεται με διάφορους οργανισμούς παγκοσμίως, συμπεριλαμβανομένης της ίδρυσης μιας διεθνούς ομάδας συμβούλων στη Βραζιλία με στόχο την ενδυνάμωση των μειονοτήτων, των αυτόχthonων κοινοτήτων, των τοπικών ενώσεων και των γυναικών.

Πρόσβαση στις πλήρεις συνεντεύξεις εδώ: https://www.womenin-project.eu/el/category/νέα/interviews_el/

4. ΠΟΡΟΙ ΓΙΑ ΤΗ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Η έκθεση χρησιμοποιεί μια ολοκληρωμένη μεθοδολογία που περιλαμβάνει βιβλιογραφική ανασκόπηση, διαδικτυακή έρευνα και ανάλυση δεδομένων για να κατανοήσει την κατάσταση των γυναικών επιχειρηματιών στην Ελλάδα. Διασφαλίζει την αξιοπιστία, δίνοντας προτεραιότητα σε επίσημες και αξιόπιστες πηγές, οδηγώντας σε ενδελεχή κατανόηση των βασικών τάσεων και προκλήσεων.

Η πρόσβαση στη χρηματοδότηση είναι ζωτικής σημασίας για τις επιχειρήσεις που διευθύνονται από γυναίκες και η Ελλάδα προσφέρει διάφορα προγράμματα δημόσιας χρηματοδότησης, όπως το ΕΣΠΑ και πρωτοβουλίες της ΕΕ. Επιπλέον, οι επενδύσεις επιχειρηματικών κεφαλαίων και οι επενδυτές-άγγελοι διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο, με εταιρείες όπως η VentureFriends και οργανώσεις όπως η HBA να παρέχουν υποστήριξη.

Η δικτύωση είναι ιδιαίτερος σημαντική για την επιχειρηματική επιτυχία και η Ελλάδα έχει δημιουργήσει δίκτυα όπως το SEGE και το GWEN, τα οποία προσφέρουν ευκαιρίες συνεργασίας, καθοδήγηση και πόρους. Το ACEin λειτουργεί ως εξέχουσα θερμοκοιτίδα επιχειρήσεων, παρέχοντας πρόσβαση σε μέντορες, επενδυτές και εμπειρογνώμονες του κλάδου.

Οι εκπαιδευτικές ευκαιρίες για τις επίδοξες γυναίκες επιχειρηματίες είναι άφθονες, με ακαδημαϊκά ιδρύματα όπως το Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών να προσφέρουν προγράμματα επιχειρηματικότητας. Θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων όπως το Orange Grove και επιταχυντές όπως το The Cube Athens παρέχουν εκπαίδευση σε διάφορες πτυχές της επιχειρηματικότητας. Οργανισμοί όπως η Endeavor Greece και το Reload Greece Foundation προσφέρουν προγράμματα και εργαστήρια κατάρτισης σε θέματα επιχειρηματικότητας.

Συστάσεις για τη στήριξη των γυναικών επιχειρηματιών στην Ελλάδα:

- Θέσπιση κανονισμών από τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής για να διασφαλίσουν την ισότητα των φύλων στην επιχειρηματικότητα, συμπεριλαμβανομένης της δίκαιης πρόσβασης στη χρηματοδότηση και στις ευκαιρίες.

- Διάθεση ειδικών προγραμμάτων χρηματοδότησης για τις γυναίκες επιχειρηματίες, προσφέροντας επιχορηγήσεις, χαμηλότοκα δάνεια και επιδοτήσεις για την ενθάρρυνση της επιχειρηματικής ανάπτυξης.
- Προώθηση συμπράξεων μεταξύ δημόσιων φορέων, ιδιωτικών οργανώσεων και δικτύων γυναικών για την παροχή ολοκληρωμένης υποστήριξης και την προώθηση της καινοτομίας.
- Διοργάνωση περισσότερων εκδηλώσεων, συνεδρίων και προγραμμάτων καθοδήγησης προσαρμοσμένα στις ανάγκες των γυναικών επιχειρηματιών, δημιουργώντας μια υποστηρικτική κοινότητα.
- Παροχή πόρων και προγραμμάτων κατάρτισης που αφορούν τις μοναδικές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες επιχειρηματίες, συμπεριλαμβανομένων εργαστηρίων, διαδικτυακών σεμιναρίων και διαδικτυακών πλατφορμών για συνεχή μάθηση.
- Ενθάρρυνση της ποικιλομορφίας σε ηγετικούς ρόλους και υιοθέτηση πρακτικών που προάγουν τη συμμετοχικότητα εντός των εταιρειών και των οργανισμών.
- Ενεργός συμμετοχή σε δίκτυα γυναικείας επιχειρηματικότητας, όπως το SEGE και το GWEN, για τη σύνδεση με ομολόγους και την αναζήτηση καθοδήγησης.
- Εκμετάλλευση των εκπαιδευτικών ευκαιριών που παρέχουν τα πανεπιστήμια, οι θερμοκοιτίδες και οι επιταχυντές για να βελτιώσετε τις επιχειρηματικές δεξιότητες και να ενημερώνεστε για τις τάσεις του κλάδου.
- Αναζήτηση υποστήριξης από την οικογένεια, τους φίλους και τους συναδέλφους σας και δημιουργήστε δίκτυα υποστήριξης και καθοδήγησης από ομοτίμους για να αποκτήσετε πολύτιμη καθοδήγηση και γνώσεις.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Συμπερασματικά, στην Ελλάδα παρατηρείται αξιοσημείωτη αύξηση του αριθμού των γυναικών που εισέρχονται στο επιχειρηματικό τοπίο, γεγονός που σηματοδοτεί μια θετική τάση στην οικονομία της χώρας. Αυτή η έξαρση της γυναικείας επιχειρηματικότητας αντανακλά το αυξανόμενο ενδιαφέρον και την ενεργό συμμετοχή των γυναικών σε διάφορες ηλικιακές ομάδες, αναδεικνύοντας την ανάγκη για ένα υποστηρικτικό οικοσύστημα που να ανταποκρίνεται στις ποικίλες ανάγκες τους.

Η εκπαίδευση αναδεικνύεται ως κρίσιμος παράγοντας για την ενδυνάμωση των γυναικών επιχειρηματιών, υπογραμμίζοντας τη σημασία των προσαρμοσμένων εκπαιδευτικών προγραμμάτων

για την ενίσχυση των δεξιοτήτων και των γνώσεών τους. Ενώ οι ψηφιακές τεχνολογίες αγκαλιάζονται, υπάρχουν ακόμη περιθώρια βελτίωσης, γεγονός που καθιστά αναγκαία τη στοχευμένη υποστήριξη και τις πρωτοβουλίες κατάρτισης για την ενίσχυση του ψηφιακού αλφαριθμητισμού των γυναικών επιχειρηματιών.

Η πρόσβαση στη χρηματοδότηση παραμένει μια σημαντική πρόκληση, παρά τις διάφορες πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στη βελτίωση της οικονομικής στήριξης. Η υπέρβαση των εμποδίων στη χρηματοδότηση και η παροχή αυξημένης βοήθειας είναι ουσιαστικής σημασίας για την προώθηση της ανάπτυξης και της επιτυχίας των επιχειρήσεων που διευθύνονται από γυναίκες.

Πολλά ιδρύματα έχουν λάβει μέτρα για την υποστήριξη της γυναικείας επιχειρηματικότητας, ωστόσο οι συνεργατικές προσπάθειες από φορείς χάραξης πολιτικής, οργανισμούς και άτομα είναι ζωτικής σημασίας για την αντιμετώπιση των εναπομενόντων εμποδίων και την καλλιέργεια ενός οικοσυστήματος επιχειρηματικότητας χωρίς αποκλεισμούς.

Έτσι, η Ελλάδα έχει κάνει βήματα προόδου για την προώθηση της γυναικείας επιχειρηματικότητας, αλλά χρειάζονται συνεχείς προσπάθειες για τη δημιουργία ενός ευνοϊκού περιβάλλοντος που θα ξεκλειδώνει τις ευκαιρίες για την ευημερία των γυναικών. Με την αντιμετώπιση των προκλήσεων και την προώθηση της υποστήριξης, η Ελλάδα μπορεί να αξιοποιήσει πλήρως το δυναμικό των γυναικών επιχειρηματιών, οδηγώντας στην οικονομική μεγέθυνση και ανάπτυξη προς όφελος του κοινωνικού συνόλου.

6. ΕΞΕΡΕΥΝΗΣΤΕ ΤΑ ΤΟΠΙΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΕΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

6.1. ΚΥΠΡΟΣ

Η γυναικεία επιχειρηματικότητα στην Κύπρο συμβάλλει σημαντικά στην οικονομία, με τις επιχειρήσεις που ανήκουν σε γυναίκες να αποτελούν περίπου το 20% του επιχειρηματικού οικοσυστήματος. Ωστόσο, υπάρχουν περιθώρια ανάπτυξης και ενδυνάμωσης στο πλαίσιο αυτού του δημογραφικού πληθυσμού. Οι γυναίκες επιχειρηματίες στην Κύπρο συνήθως ξεκινούν τα εγχειρήματά τους αργότερα στη σταδιοδρομία τους, ενώ πολλές από αυτές κατέχουν μεταπτυχιακούς

τίτλους σπουδών. Η οικογενειακή δυναμική παίζει καθοριστικό ρόλο, καθώς περίπου το 60% των γυναικών επιχειρηματιών είναι παντρεμένες.

Ενώ οι γυναίκες εμφανίζουν μέτρια επάρκεια στις επιχειρηματικές δεξιότητες, υπάρχουν κενά σε τομείς όπως η εξυπηρέτηση πελατών και η συγκέντρωση κεφαλαίων. Η διεθνοποίηση παραμένει πρόκληση λόγω παραγόντων όπως η αποστροφή προς τον κίνδυνο και η περιορισμένη πρόσβαση στη χρηματοδότηση. Τομείς όπως η μεταποίηση, οι υπηρεσίες και ο τουρισμός κυριαρχούν, απαιτώντας στοχευμένη στήριξη για παγκόσμια ανταγωνιστικότητα.

Η πρόσβαση στη χρηματοδότηση αποτελεί σημαντικό εμπόδιο, παρά τις πρωτοβουλίες όπως το πρόγραμμα για την ενίσχυση της γυναικείας επιχειρηματικότητας. Οι προκλήσεις περιλαμβάνουν πολύπλοκες κανονιστικές απαιτήσεις και κοινωνικά πρότυπα. Ωστόσο, προγράμματα όπως η πρωτοβουλία Women in Business (WiB) προσφέρουν οικονομική βοήθεια και καθοδήγηση.

Προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες επιχειρηματίες στην Κύπρο

Οι γυναίκες επιχειρηματίες στην Κύπρο αντιμετωπίζουν εμπόδια όπως η έλλειψη κυβερνητικής στήριξης, οι κοινωνικές προσδοκίες και η δυσκολία πρόσβασης σε χρηματοδότηση. Οι ανεπιθύμητες συμβουλές και η αυτοαμφισβήτηση επιτείνουν τις προκλήσεις. Πρωτοβουλίες όπως το Σχέδιο για την Ενίσχυση της Γυναικείας Επιχειρηματικότητας παρέχουν στήριξη, αλλά χρειάζονται προσαρμοσμένα κυβερνητικά προγράμματα. Η κατάρτιση δεξιοτήτων, η δικτύωση και η καθοδήγηση από ομοτίμους μπορούν να ενισχύσουν την υποστήριξη.

Πόροι για τη γυναικεία επιχειρηματικότητα στην Κύπρο

Πολυάριθμες πρωτοβουλίες στην Κύπρο υποστηρίζουν τις γυναίκες επιχειρηματίες, συμπεριλαμβανομένων προγραμμάτων που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ, κρατικών επιχορηγήσεων και πρωτοβουλιών ΜΚΟ όπως η BPW Cyprus. Τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα προσφέρουν επιχειρηματικά δάνεια, ενώ οι πλατφόρμες crowdfunding παρέχουν εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης. Προγράμματα κατάρτισης, κέντρα επιχειρηματικότητας σε πανεπιστήμια και έργα που χρηματοδοτούνται από την ΕΕ συμβάλλουν στην ανάπτυξη δεξιοτήτων και στην ανάπτυξη ικανοτήτων.

Συστάσεις για τη στήριξη των γυναικών επιχειρηματιών στην Κύπρο

Η εφαρμογή αυτών των συστάσεων μπορεί να δημιουργήσει ένα περιβάλλον χωρίς αποκλεισμούς για τις γυναίκες επιχειρηματίες στην Κύπρο, προωθώντας την οικονομική ανάπτυξη και την ισότητα

των φύλων. Απαιτείται συντονισμένη προσπάθεια από φορείς χάραξης πολιτικής, οργανισμούς και άτομα για την αντιμετώπιση των προκλήσεων και την παροχή της απαραίτητης υποστήριξης και πόρων. Αναγνωρίζοντας τη σημασία της διαρκούς δέσμευσης και της προσαρμοστικότητας, η Κύπρος μπορεί να ανοίξει το δρόμο για ένα ακμάζον οικοσύστημα όπου οι γυναίκες επιχειρηματίες μπορούν να διαπρέψουν και να συμβάλουν πλήρως στην οικονομία και την κοινωνία γενικότερα.

6.2. ΙΤΑΛΙΑ

Η γυναικεία επιχειρηματικότητα στην Ιταλία ακμάζει, με περίπου 1,3 εκατομμύρια επιχειρήσεις που διοικούνται από γυναίκες, οι οποίες αποτελούν το 22% του συνόλου των ενεργών επιχειρήσεων. Η μέση ηλικία των Ιταλών γυναικών επιχειρηματιών είναι περίπου 45 ετών, με αξιοσημείωτη αύξηση των νεότερων γυναικών που ξεκινούν επιχειρήσεις. Οι εκπαιδευτικές ευκαιρίες και η κυβερνητική στήριξη μέσω πρωτοβουλιών όπως το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας ενισχύουν την επιχειρηματικότητα. Οι προσπάθειες ψηφιοποίησης και διεθνοποίησης βρίσκονται σε εξέλιξη, αν και οι προκλήσεις παραμένουν στη χρηματοδότηση και την ισότητα των φύλων.

Προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες επιχειρηματίες στην Ιταλία

Η εθνική στρατηγική της Ιταλίας για την ισότητα των φύλων περιγράφει τις προκλήσεις που περιλαμβάνουν την προώθηση δίκαιων αγορών εργασίας, τη μείωση των μισθολογικών διαφορών μεταξύ των φύλων, την ενθάρρυνση της παροχής ίσων ευκαιριών στην εκπαίδευση, την αντιμετώπιση των μη αμειβόμενων καθηκόντων φροντίδας και την επίτευξη ισορροπημένης ηγεσίας μεταξύ των φύλων. Μέτρα όπως οι φορολογικές ελαφρύνσεις για τις εταιρείες που προσλαμβάνουν γυναίκες και οι πρωτοβουλίες για τη στήριξη των εργαζόμενων γονέων στοχεύουν στην αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων. Ωστόσο, οι σιωπηρές προκαταλήψεις, οι οικονομικοί κίνδυνοι και οι αβεβαιότητες της αγοράς εξακολουθούν να υφίστανται.

Πόροι για τη γυναικεία επιχειρηματικότητα στην Ιταλία

Η Ιταλία προσφέρει χρηματοδοτικές πρωτοβουλίες όπως το Ταμείο για τη Γυναικεία Επιχειρηματικότητα, με περισσότερες από 8.000 ενεργές επιχειρήσεις να υποβάλλουν αίτηση για κίνητρα. Δίκτυα όπως το Girl Geek Dinner και το ValoreD παρέχουν πλατφόρμες συνεργασίας, ενώ τα εκπαιδευτικά προγράμματα καλύπτουν τον επιχειρηματικό σχεδιασμό, την οικονομική διαχείριση και την τεχνολογία. Οι ευκαιρίες για δικτύωση, καθοδήγηση και ανάπτυξη ικανοτήτων

ενδυναμώνουν τις γυναίκες επιχειρηματίες, συμβάλλοντας σε ένα ποικιλόμορφο και ακμάζον επιχειρηματικό τοπίο.

Συστάσεις για τη στήριξη των γυναικών επιχειρηματιών στην Ιταλία

Για τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής, η διευκόλυνση των ευκαιριών δικτύωσης και η ανάπτυξη μιας εθνικής στρατηγικής για την εκπαίδευση στην επιχειρηματικότητα είναι ουσιαστικής σημασίας. Οι οργανισμοί θα πρέπει να δώσουν προτεραιότητα σε προγράμματα καθοδήγησης και να συνεργαστούν με εκπαιδευτικά ιδρύματα. Τα άτομα θα πρέπει να αναζητήσουν καθοδήγηση, να ενταχθούν σε δίκτυα γυναικών επιχειρηματιών και να αμφισβητήσουν ενεργά τα στερεότυπα των φύλων. Με την προώθηση ενός υποστηρικτικού οικοσυστήματος και την υπεράσπιση της ισότητας των φύλων, η Ιταλία μπορεί να ενδυναμώσει περαιτέρω τις γυναίκες επιχειρηματίες και να προωθήσει την οικονομική ανάπτυξη.

6.3. ΟΛΛΑΝΔΙΑ

Η γυναικεία επιχειρηματικότητα στις Κάτω Χώρες έχει σημειώσει σημαντική ανάπτυξη, με πάνω από 700.000 εταιρείες που ιδρύθηκαν από γυναίκες, γεγονός που αντιστοιχεί σε αύξηση 62% από το 2013 έως το 2022. Οι γυναίκες επιχειρηματίες τείνουν να είναι περισσότερο προσανατολισμένες στον αντίκτυπο και με υψηλό μορφωτικό επίπεδο, ενώ συχνά ξεκινούν τις επιχειρήσεις τους με μικρό κεφάλαιο. Υποστηρικτικές πρωτοβουλίες όπως το WEgate.eu και το EEN for Women παρέχουν πόρους και πλατφόρμες για την ενδυνάμωση. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν προκλήσεις όσον αφορά την πρόσβαση στη χρηματοδότηση, το χάσμα επιχειρηματικών δεξιοτήτων και την υποεκπροσώπηση σε διάφορους τομείς.

Προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες επιχειρηματίες στις Κάτω Χώρες

Υπάρχει χάσμα μεταξύ των δύο φύλων στην επιχειρηματικότητα, με τους άνδρες να έχουν 1,5 φορά περισσότερες πιθανότητες να αυτοαπασχοληθούν από τις γυναίκες. Τα εμπόδια περιλαμβάνουν τις κοινωνικές προσδοκίες που σχετίζονται με τη μητρότητα, την περιορισμένη αυτοπεποίθηση και τις δυσκολίες πρόσβασης σε χρηματοδότηση. Προκλήσεις προκύπτουν επίσης στην επίτευξη ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής λόγω του κόστους της παιδικής μέριμνας και των κανόνων μερικής απασχόλησης. Σιωπηρές προκαταλήψεις και στερεότυπα υπονομεύουν την

αυτοπεποίθηση και την επιτυχία των γυναικών, εμποδίζοντας την πρόσβασή τους σε δίκτυα και ευκαιρίες χρηματοδότησης.

Πόροι για τη γυναικεία επιχειρηματικότητα στις Κάτω Χώρες

Υπάρχουν διάφορες επιλογές χρηματοδότησης για τις γυναίκες επιχειρηματίες, συμπεριλαμβανομένων των κρατικών επιχορηγήσεων, της παραδοσιακής χρηματοδότησης και των πλατφορμών crowdfunding. Οργανώσεις όπως η Women Entrepreneurs Netherlands (WEN) και η Fonds Elske Doets προσφέρουν οικονομική υποστήριξη και ευκαιρίες δικτύωσης. Προγράμματα κατάρτισης από το Ινστιτούτο Γυναικείας Ηγεσίας του Babson College και το Πανεπιστήμιο του Μάαστριχτ εφοδιάζουν τις γυναίκες με βασικές δεξιότητες. Πλατφόρμες δικτύωσης όπως το Female Entrepreneurs Worldwide και το The Next Women παρέχουν ευκαιρίες συνεργασίας και ανταλλαγής γνώσεων. Επιπλέον, εξειδικευμένα εκπαιδευτικά προγράμματα όπως το Business School Netherlands Women Entrepreneurship Mastering Programme απευθύνονται σε επίδοξες γυναίκες επιχειρηματίες.

Συστάσεις για τη στήριξη των γυναικών επιχειρηματιών στις Κάτω Χώρες

Οι πολιτικές που προωθούν την πολυμορφία και την ένταξη, μαζί με τις ποσοστώσεις φύλου για τις κορυφαίες θέσεις, είναι απαραίτητες. Οι γυναίκες επιχειρηματίες θα πρέπει να επικεντρωθούν στην κατάρτιση, τη δικτύωση και την αύξηση της επιχειρηματικής προβολής. Βασικές δεξιότητες όπως η οικονομική διαχείριση και η επικοινωνία είναι ζωτικής σημασίας. Οι στρατηγικές διαχείρισης κινδύνου περιλαμβάνουν την αναζήτηση καθοδήγησης και υποστήριξης, την προτεραιότητα στην αυτοφροντίδα και την καταπολέμηση των προκαταλήψεων και των στερεοτύπων. Με την αντιμετώπιση αυτών των συστάσεων, οι Κάτω Χώρες μπορούν να δημιουργήσουν ένα οικοσύστημα χωρίς αποκλεισμούς για τις γυναίκες επιχειρηματίες, ώστε να ευδοκιμήσουν και να συμβάλουν στην οικονομική ανάπτυξη.

6.4. ΙΣΠΑΝΙΑ

Η γυναικεία επιχειρηματικότητα στην Ισπανία βρίσκεται σε μια πολλά υποσχόμενη πορεία, με περίπου 650.000 γυναίκες επιχειρηματίες, οι οποίες αναμένεται να προσεγγίσουν σχεδόν το ένα εκατομμύριο τα επόμενα χρόνια. Παρά τις προόδους, εξακολουθούν να υπάρχουν προκλήσεις σε τομείς όπως η πρόσβαση στη χρηματοδότηση, η ψηφιοποίηση, η διεθνοποίηση και η κλαδική εκπροσώπηση. Η Ισπανία προσφέρει ποικίλους πόρους και εκπαιδευτικές ευκαιρίες για τη στήριξη

της γυναικείας επιχειρηματικότητας, με κυβερνητικές πρωτοβουλίες όπως το Σχέδιο Γυναικείας Επιχειρηματικότητας και το Δίκτυο Γυναικείας Επιχειρηματικότητας που προωθούν την πρόσβαση σε χρηματοδότηση και υπηρεσίες ανάπτυξης.

Προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες επιχειρηματίες στην Ισπανία

Οι γυναίκες επιχειρηματίες στην Ισπανία αντιμετωπίζουν σιωπηρές προκαταλήψεις, κοινωνικές προσδοκίες που σχετίζονται με τη μητρότητα και δυσκολίες στην πρόσβαση σε χρηματοδότηση. Η εξισορρόπηση των επαγγελματικών και προσωπικών ευθυνών αποτελεί πρόκληση λόγω των πολιτισμικών προτύπων, ενώ η δημιουργία δικτύων υποστήριξης μπορεί να είναι αποθαρρυντική για όσες δεν έχουν προϋπάρχουσες διασυνδέσεις στην επιχειρηματική κοινότητα. Οι προκαταλήψεις λόγω φύλου επιδεινώνουν τα εμπόδια στην εξασφάλιση χρηματοδότησης και οι γυναίκες συχνά αντιμετωπίζουν αδικαιολόγητες συμβουλές και συγκαταβατικά σχόλια από τους άνδρες συναδέλφους τους.

Πόροι για τη γυναικεία επιχειρηματικότητα στην Ισπανία

Οι γυναίκες επιχειρηματίες στην Ισπανία βασίζονται κυρίως σε προσωπικές αποταμιεύσεις, τραπεζικά δάνεια, οικογενειακή υποστήριξη και κρατικές επιχορηγήσεις για να ξεκινήσουν τα εγχειρήματά τους. Πρωτοβουλίες όπως το Πρόγραμμα Υποστήριξης Επιχειρήσεων για Γυναίκες (PAEM) παρέχουν επιχορηγήσεις, συμβουλές και ευκαιρίες μικροχρηματοδότησης. Η δικτύωση διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο, με πλατφόρμες όπως η Womenalia και η ASEME να προσφέρουν ευκαιρίες συνεργασίας και πόρους. Φημισμένα πανεπιστήμια και σχολές διοίκησης επιχειρήσεων προσφέρουν εξειδικευμένα προγράμματα, ενώ τα προγράμματα επιτάχυνσης και οι θερμοκοιτίδες παρέχουν πρακτική υποστήριξη και πρόσβαση σε μέντορες. Ενώσεις όπως η ASEME προσφέρουν ειδική κατάρτιση και εκδηλώσεις που επικεντρώνονται στην ηγεσία και την ενδυνάμωση των γυναικών.

Συστάσεις για τη στήριξη των γυναικών επιχειρηματιών στην Ισπανία

Για τη στήριξη των γυναικών επιχειρηματιών στην Ισπανία, είναι σημαντικό να αντιμετωπιστούν οι σιωπηρές προκαταλήψεις και τα στερεότυπα, να προωθηθεί η πολυμορφία και η ένταξη και να παρασχεθούν στοχευμένες χρηματοδοτήσεις και μηχανισμοί στήριξης. Η ενθάρρυνση της δημιουργίας δικτύων υποστήριξης, η αύξηση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τους διαθέσιμους πόρους και η προσφορά εξειδικευμένων προγραμμάτων κατάρτισης αποτελούν κρίσιμα βήματα.

Επιπλέον, η εφαρμογή πολιτικών για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου στην πρόσβαση σε δάνεια και κεφάλαια μπορεί να συμβάλει στην εξίσωση των όρων ανταγωνισμού για τις γυναίκες επιχειρηματίες. Αξιοποιώντας αυτές τις συστάσεις, η Ισπανία μπορεί να προωθήσει ένα οικοσύστημα χωρίς αποκλεισμούς για τις γυναίκες επιχειρηματίες, ώστε να ευδοκιμήσουν και να συμβάλουν στην οικονομική ανάπτυξη.

6.5. ΠΟΡΤΟΓΑΛΙΑ

Η γυναικεία επιχειρηματικότητα στην Πορτογαλία βρίσκεται σε άνοδο, με έναν αυξανόμενο αριθμό γυναικών που επιχειρούν να ασχοληθούν με την επιχειρηματικότητα. Το τοπίο χαρακτηρίζεται από ποικίλα δημογραφικά στοιχεία, συμπεριλαμβανομένης της ηλικιακής κατανομής, του εκπαιδευτικού υπόβαθρου και της οικογενειακής κατάστασης. Η εκπαίδευση διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην ενδυνάμωση των γυναικών επιχειρηματιών, ενώ διάφοροι μηχανισμοί υποστήριξης, όπως προγράμματα κατάρτισης και θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων, ευνοούν την ανάπτυξή τους. Οι τάσεις της ψηφιοποίησης και της διεθνοποίησης αναδιαμορφώνουν τα επιχειρηματικά παραδείγματα και οι γυναίκες επιχειρηματίες αφήνουν το στίγμα τους σε διάφορους τομείς. Η πρόσβαση στη χρηματοδότηση εξακολουθεί να αποτελεί πρόκληση, παρά τη διαθεσιμότητα προγραμμάτων χρηματοδότησης, γεγονός που καθιστά αναγκαίες περαιτέρω προσπάθειες για τη στήριξη της επιχειρηματικότητας χωρίς αποκλεισμούς φύλου. Πρωτοβουλίες που προωθούν την ισότητα και τη μη διάκριση, μαζί με την ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων, είναι απαραίτητες για την επιτυχία των γυναικών επιχειρηματιών στην Πορτογαλία.

Προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες επιχειρηματίες στην Πορτογαλία

Οι γυναίκες επιχειρηματίες στην Πορτογαλία αντιμετωπίζουν πολυάριθμες προκλήσεις, όπως προκαταλήψεις και στερεότυπα σχετικά με το φύλο, περιορισμένη πρόσβαση σε χρηματοδότηση, προβλήματα ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής, έλλειψη εκπροσώπησης σε ηγετικές θέσεις, ψηφιακό χάσμα, ζητήματα εμπιστοσύνης και κοινωνικές νόρμες που διαμορφώνουν τις αντιλήψεις σχετικά με το ρόλο των γυναικών και την επιχειρηματικότητα. Η αντιμετώπιση αυτών των προκλήσεων απαιτεί μια ολοκληρωμένη προσέγγιση που περιλαμβάνει μεταρρυθμίσεις

πολιτικής, εκστρατείες ευαισθητοποίησης, εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες, πρόσβαση στη χρηματοδότηση, προγράμματα καθοδήγησης και οικοσυστήματα χωρίς αποκλεισμούς.

Πόροι για τη γυναικεία επιχειρηματικότητα στην Πορτογαλία

Η Πορτογαλία προσφέρει διάφορους πόρους για τη στήριξη των γυναικών επιχειρηματιών, συμπεριλαμβανομένων προγραμμάτων κατάρτισης και καθοδήγησης όπως το FAME και το Programa Empreender Feminino Portugal, μηχανισμούς χρηματοδότησης στο πλαίσιο της εθνικής δημόσιας χρηματοδότησης, πλατφόρμες δικτύωσης όπως η ANE, η Rede Mulher Líder και η AME, καθώς και πρωτοβουλίες που προωθούν την εκπαίδευση στην επιχειρηματικότητα. Ωστόσο, εξακολουθούν να υπάρχουν προκλήσεις λόγω της πολιτισμικής δυναμικής, των παραδοσιακών ρόλων των φύλων και των συστημικών εμποδίων. Οι ολιστικοί μηχανισμοί υποστήριξης που ενσωματώνουν την κατάρτιση, τη χρηματοδότηση, τη δικτύωση και τον πολιτισμικό μετασχηματισμό είναι απαραίτητοι για να απελευθερωθεί το πλήρες δυναμικό των γυναικών επιχειρηματιών στην Πορτογαλία.

Συστάσεις για τη στήριξη των γυναικών επιχειρηματιών στην Πορτογαλία

Για να ξεπεραστούν οι προκλήσεις που εντοπίστηκαν και να προωθηθεί ένα επιχειρηματικό περιβάλλον χωρίς αποκλεισμούς για τις γυναίκες στην Πορτογαλία, συνιστώνται διάφορα ολοκληρωμένα μέτρα. Πρώτον, η θέσπιση κανονισμών που θα διασφαλίζουν την ισότητα των φύλων στην επιχειρηματικότητα, συμπεριλαμβανομένης της ισότιμης πρόσβασης σε χρηματοδότηση και ευκαιρίες, είναι ζωτικής σημασίας. Θα πρέπει να διατεθούν ειδικά προγράμματα χρηματοδότησης για τις γυναίκες επιχειρηματίες, τα οποία θα προσφέρουν επιχορηγήσεις, χαμηλότοκα δάνεια και επιδοτήσεις για την προώθηση της επιχειρηματικής ανάπτυξης. Η προώθηση της συνεργασίας μεταξύ δημόσιων φορέων, ιδιωτικών οργανώσεων και δικτύων γυναικών για την παροχή ολοκληρωμένης υποστήριξης και την προώθηση της καινοτομίας είναι επιτακτική ανάγκη. Επιπλέον, η διοργάνωση περισσότερων εκδηλώσεων, συνεδρίων και προγραμμάτων καθοδήγησης προσαρμοσμένων στις ανάγκες των γυναικών επιχειρηματιών μπορεί να δημιουργήσει μια ισχυρή κοινότητα υποστήριξης.

6.6. ΠΟΛΩΝΙΑ

Η γυναικεία επιχειρηματικότητα στην Πολωνία χαρακτηρίζεται από σημαντική παρουσία ατομικών επιχειρήσεων που ανήκουν σε γυναίκες, αν και η εκπροσώπηση των γυναικών στα διοικητικά

συμβούλια εμπορικών εταιρειών παραμένει μέτρια. Η δημογραφική ανάλυση αποκαλύπτει ότι οι γυναίκες επιχειρηματίες στην Πολωνία είναι συνήθως έμπειροι επαγγελματίες με υψηλότερο μορφωτικό επίπεδο σε σύγκριση με τους άνδρες. Η οικογενειακή δυναμική διαδραματίζει καθοριστικό ρόλο στην επιχειρηματική πορεία των γυναικών, καθώς πολλές εξ αυτών εξισορροπούν τις επαγγελματικές και οικογενειακές υποχρεώσεις. Η πρόσβαση σε οικονομικούς πόρους παραμένει πρόκληση, παρά τη διαθεσιμότητα γενικών τρόπων χρηματοδότησης. Οι πρωτοβουλίες που προωθούν την ισότητα των φύλων κερδίζουν έδαφος, αλλά υπάρχει ακόμη πρόοδος που πρέπει να επιτευχθεί. Οι ήπιες δεξιότητες, όπως η πειθαρχία, η δημιουργικότητα και η συναισθηματική νοημοσύνη, είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχία των γυναικών επιχειρηματιών, υποστηριζόμενες από διάφορα εργαλεία και πρωτοβουλίες ενδυνάμωσης στην Πολωνία.

Προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι γυναίκες επιχειρηματίες στην Πολωνία

Οι γυναίκες επιχειρηματίες στην Πολωνία αντιμετωπίζουν οικονομικές προκλήσεις που σχετίζονται με την έλλειψη οικονομικών πόρων, τα εκπαιδευτικά εμπόδια, τον κοινωνικό στιγματισμό και τους κανόνες του φύλου. Η υπερπήδηση αυτών των εμποδίων απαιτεί προληπτικά μέτρα όπως ο ολοκληρωμένος επιχειρηματικός σχεδιασμός, η συνεχής εκπαίδευση, η συμμετοχή σε προγράμματα καθοδήγησης και η προώθηση της ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής. Η πλοήγηση στους κινδύνους που ενυπάρχουν στην επιχειρηματικότητα, συμπεριλαμβανομένων των οικονομικών υφέσεων και των διακυμάνσεων της αγοράς, απαιτεί ισχυρή αυτοεκτίμηση και ανθεκτικότητα.

Πόροι για τη γυναικεία επιχειρηματικότητα στην Πολωνία

Οι γυναίκες επιχειρηματίες στην Πολωνία έχουν πρόσβαση σε διάφορες ευκαιρίες χρηματοδότησης, όπως επιδοτήσεις, δάνεια, χρηματοδότηση από την ΕΕ και υποστήριξη από ιδρύματα όπως το Πολωνικό Ταμείο Ανάπτυξης. Πλατφόρμες δικτύωσης, όπως λέσχες, ιδρύματα και δίκτυα, παρέχουν ευκαιρίες για καθοδήγηση και συνεργασία. Τα προγράμματα κατάρτισης και ανάπτυξης δεξιοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των εκπαιδευτικών επιταχυντών και των πανεπιστημιακών μαθημάτων, εφοδιάζουν τις γυναίκες επιχειρηματίες με τις γνώσεις και την τεχνογνωσία που απαιτούνται για να επιτύχουν στο επιχειρηματικό τοπίο. Συνολικά, οι πόροι αυτοί συμβάλλουν στην προώθηση ενός υποστηρικτικού περιβάλλοντος για τη γυναικεία επιχειρηματικότητα στην Πολωνία.

Συστάσεις για τις γυναίκες επιχειρηματίες στην Πολωνία

Για να ξεπεράσουν τις προκλήσεις και να μεγιστοποιήσουν τις ευκαιρίες, οι γυναίκες επιχειρηματίες στην Πολωνία θα πρέπει να υιοθετήσουν προληπτικές στρατηγικές, όπως η ανάπτυξη ολοκληρωμένων επιχειρηματικών σχεδίων, η συνεχής εκπαίδευση και η ανάπτυξη δεξιοτήτων, η συμμετοχή σε προγράμματα καθοδήγησης και δίκτυα υποστήριξης και η προώθηση μιας σωστής ισορροπίας μεταξύ επαγγελματικής και προσωπικής ζωής. Επιπλέον, η υπεράσπιση της ισότητας των φύλων, η αμφισβήτηση των στερεοτύπων και η προώθηση της συμμετοχικότητας στο επιχειρηματικό οικοσύστημα είναι ζωτικής σημασίας. Καλλιεργώντας μια ανθεκτική νοοτροπία και αξιοποιώντας στο έπακρο τους διαθέσιμους πόρους, οι γυναίκες επιχειρηματίες μπορούν να διαπρέψουν στο ανταγωνιστικό επιχειρηματικό τοπίο της Πολωνίας.

WOMENIN
ERASMUS + ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
womenin-project.eu
2022-1-ES01-KA220-VET-000085791